

ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးနှင့် ပြည်သူ့ပူးပေါင်းပါဝင်မှု

ကရင်ပြည်နယ်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးရှိ
ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ရပ်ရွာလူထုများကို
အားပေးမြှင့်တင်ခြင်း

အကျဉ်းချုပ်စာတမ်း

ဤလက်စွဲစာအုပ်သည် ကရင်ပြည်နယ်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အစိုးရဝန်ထမ်းများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အရပ်ဘက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများမှ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ဖော်ထုတ်ထားသော အရည်အသွေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များနှင့် ကြုံတွေ့နေရသော ကိစ္စရပ်များကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေရန် Another Development က အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသော စီမံကိန်း၏ ရလဒ်ဖြစ်သည်။

ဤလက်စွဲစာအုပ်ကို ကရင်ပြည်နယ်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများအတွင်း အစိုးရဝန်ထမ်းများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အရပ်ဘက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများမှ မျှဝေဖော်ထုတ်ထားသော အတွေးအမြင်များ၊ လိုအပ်ချက်များနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသော ကိစ္စရပ်များအပေါ် အခြေခံထားပါသည်။

All rights reserved.

Copyright © 2019 by Another Development Policy Think-Tank

အမှတ် ၆၂ ၅လွှာ၊ ညောင်တုန်းလမ်း၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊

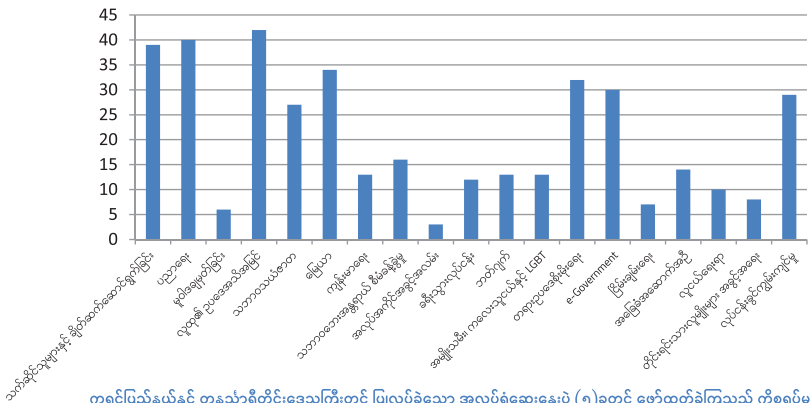
ရန်ကင်းတိုင်းဒေသကြီး။ ဖုန်း - ၀၉ ၂၆၄ ၈၈၃ ၄၂၁

အီးမေးလ် - anotherdevelopment.office@gmail.com

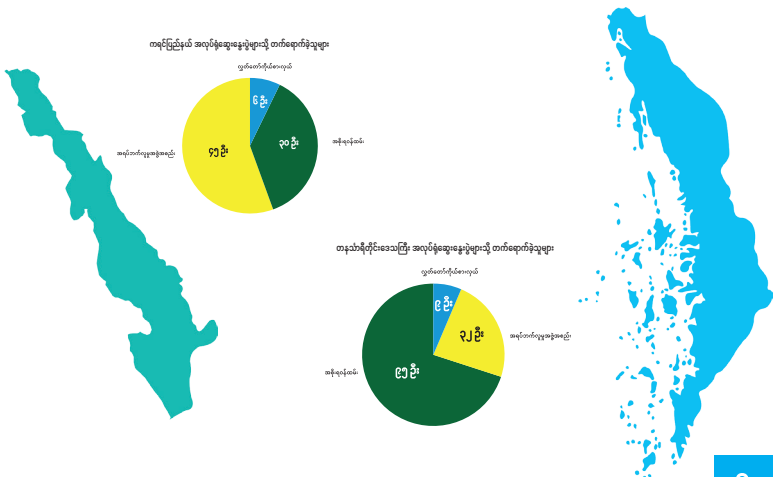
website - www.anotherdevelopment.org

AD သည် ကရင်ပြည်နယ်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးများတွင် အစိုးရဝန်ထမ်းများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အရပ်ဘက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများသည် ဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်သူများ ရင်ဆိုင်နေရသည့် စွမ်းဆောင်ရည်ပိုင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များနှင့် ကိစ္စရပ်များကို ဖော်ထုတ်ရန် ရည်ရွယ်ခဲ့သည်။

ပုံစံဖောင်းများတွင် ဖြည့်စွက်ခဲ့ကြသည့် ကိစ္စရပ်များ

ကရင်ပြည်နယ်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ (၅)ခုတွင် ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသည့် ကိစ္စရပ်များ

ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သောအချက်အလက်များကို စိစစ်ပြီးနောက် ကိစ္စရပ်များအားလုံး နီးပါးတွင် ဆက်နွယ်ပါဝင်နေသော ဆက်စပ်နယ်ပယ်နှစ်ရပ်ကို တွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုနယ်ပယ်နှစ်ရပ်မှာ ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးနှင့် အစိုးရလုပ်ငန်းများတွင် ပြည်သူများ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုတို့ ဖြစ်ကြသည်။

နယ်ပယ်(၁) ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေး

ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးက ကောင်းမွန်သောအုပ်ချုပ်ရေးကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်ဟူသော အချက်ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လက်ခံထားကြသည်။

ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေး အကျိုးကျေးဇူးများ

- ပြည်သူများ၏ လိုအပ်ချက်နှင့်ကိုက်ညီသည့် ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် မူဝါဒ များကို ချမှတ်နိုင်ပြီး ၎င်းဝန်ဆောင်မှုများကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည့် စွမ်းဆောင်ရည်ရှိစေခြင်း
- ပြည်သူများမှ ၎င်းတို့၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များနှင့် လိုအပ်ချက်များကို ထုတ်ဖော် ပြောဆိုနိုင်ခြင်း
- ပြည်သူများသည် အစိုးရ၏ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်နေပုံနှင့် အစိုးရ၏တာဝန်ခံမှုတို့အတွက် လေ့လာစောင့်ကြည့်နိုင်ခြင်း

ကောင်းမွန်သော ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးမရှိခြင်း၏ ဆိုးကျိုးများ

- နိုင်ငံရေးဆန္ဒများကို အားလျော့စေခြင်း (နိုင်ငံရေးနှင့် အစိုးရလုပ်ငန်းစဉ် များတွင် ပြည်သူများပါဝင်လိုမှု)
- မတူညီသည့်အစုအဖွဲ့များမှ အတိုက်အခံပြုလုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ဆန့်ကျင် ခြင်းများ ရှိနိုင်ခြင်း၊
- ပြည်သူများက အင်အားသုံးတုံ့ပြန်မှုများ (ဆန္ဒပြခြင်း သို့မဟုတ် အင်အား စွဲကိုင် သပိတ်မှောက်ဆန့်ကျင်ခြင်း)

နယ်ပယ်(၂)

အစိုးရလုပ်ငန်းများတွင် ပြည်သူများ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု

ပြည်သူများ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကို အောင်မြင်သော ဒီမိုကရေစီစနစ်၏ မရှိမဖြစ် လိုအပ်သော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ် ရှုမြင်ကြပါသည်။

ပြည်သူပူးပေါင်းပါဝင်မှု၏ အကျိုးကျေးဇူးများ

- အစိုးရဆုံးဖြတ်ချက်များကို ပြည်သူများ၏ဆန္ဒနှင့် ကိုက်ညီလာစေခြင်း
- ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ခြင်းကို အထောက်အပံ့ပေးခြင်း
- အရေးကြီးသည့် ကိစ္စရပ်များနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူများ၏ အသိအမြင်များကို တိုးတက်စေခြင်း

ပြည်သူများပူးပေါင်းပါဝင်မှု အားကောင်းလာသည်နှင့်အမျှ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှုများကို ပို၍ကောင်းမွန်စေသည်။

၁	၂	၃	၄	၅
အသိပေးခြင်း (Inform)	ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်း (Consult)	ပါဝင်ခြင်း (Involve)	ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း (Collaborate)	ဆောင်ရွက်ခွင့်ပေးခြင်း (Empower)
ပြဿနာများ၊ နည်းလမ်းများနှင့် သို့မဟုတ် ဖြေရှင်းပုံများကို ပို၍နားလည်စေရန် အတွက် ပြည်သူများကို ဘက်မလိုက်၊ မှန်ကန်သည့် သတင်းအချက်အလက်များပေးသည်။	သုံးသပ်မှု၊ အခြားနည်းလမ်းများနှင့် သို့မဟုတ် ဖြေရှင်းပုံများနှင့် ပတ်သက်သည့် ပြည်သူများ၏ သဘောထားများကို စုစည်းသည်။	ပြည်သူများ ရင်ဆိုင်ရသည့် ပြဿနာများနှင့် သောကများကို နားလည်ပြီး အလေးပေး စဉ်းစားမှုများ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖြစ်ပေါ်စေရန် လုပ်ငန်းစဉ် တစ်လျှောက်လုံး ပြည်သူများနှင့် တိုက်ရိုက်လက်တွဲ ဆောင်ရွက်သည်။	ဖြေရှင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်းသစ်များ စေ့ထုတ်ခြင်း၊ ပြည်သူများလိုလားသည့် ဖြေရှင်းပုံများ ရွေးချယ်ခြင်းတို့ အပါအဝင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည့် ကိစ္စတိုင်းတွင် ပြည်သူနှင့် လက်တွဲ ဆောင်ရွက်သည်။	နောက်ဆုံးအဆင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းကို ပြည်သူလူထုလက်ထဲသို့ အပ်နှံပေးထားသည်။

ဇယားကွက် ၁။ ပြည်သူများပူးပေါင်းပါဝင်မှု အဆင့် ၅ ဆင့်။ (ကိုးကား IAP2)

ပြည်သူ့ပူးပေါင်းပါဝင်မှု မရှိခြင်း၏ အကျိုးဆက်များ

- ပြည်သူများ၏ ဆန့်ကျင်မှု၊ သံသယဖြစ်မှုနှင့် ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုများ
- အပျက်သဘောဆောင်နိုင်သည့် လူမှုစီးပွား အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ကျရောက်နိုင်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများနှင့် မူဝါဒများအပေါ် ပြည်သူများမှ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့ခြင်း

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၏ သတင်းအချက်အလက်ရယူနိုင်မှုအခြေအနေ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြားသောဒေသများကဲ့သို့နည်းတူ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးရှိ သတင်းအချက်အလက် ရယူနိုင်မှု အခြေအနေမှာလည်း စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်အဖြစ် ရှိနေသည်။

ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် ဆယ်အိမ်မှူးများမှာ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနမှ ရရှိလာသော အချက်အလက်များကို ဖြန့်ဝေရာတွင် အဓိကကျသည်။

ကောင်းမွန်သည့် အပိုင်းများ

အချက်အလက်များအား ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် ဆယ်အိမ်မှူးများမှ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အချို့သော ဒေသများတွင် ကျေနပ်မှုများရှိသည်။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၏ ဘဏ္ဍာရေးရေးဆွဲသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပြည်သူများ ပိုမိုပါဝင်လာနိုင်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သည့်အတွက် သတင်းအချက်အလက် ရယူနိုင်မှုမှာ တိုးတက်မှုရှိနိုင်သည်။

လိုအပ်မှုရှိနေသေးသည့် အပိုင်းများ

အထွေအထွေ အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန စီမံကိန်းရွေးချယ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်၊ ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်း၊ ထွေအုပ်၏တာဝန်နှင့် အခန်းကဏ္ဍနှင့်ဆိုင်သည့် အချက်အလက်များသည် ရပ်ရွာများအကြားတွင် ပျံ့နှံ့နိုင်မှု အားနည်းနေဆဲဖြစ်သည်။

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးရှိ ပြည်သူများ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုအခြေအနေ

မြို့ပြနေရာများတွင် ပြည်သူများပူးပေါင်းပါဝင်မှုကို မြှင့်တင်ရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် မြူနီစီပါယ်များ ဖြစ်သော စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့များတွင် တွေ့ရသည်။

ကောင်းမွန်သည့် အပိုင်းများ

ပြည်သူနှင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အကြား အပြန်အလှန်ဆက်ဆံရေးနှင့် ဒေသဆိုင်ရာစီမံကိန်းများတွင် ပြည်သူများ၏ ပါဝင်ခြင်းတို့အတွက် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများသည် ကြားခံအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးလျက် ရှိသည်။

မြို့နယ်စည်ပင်တွင် ရပ်ရွာကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်ခြင်းသည် ပြည်သူလူထုနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံခြင်းကို တိုးတက်စေပြီး ပြည်သူများ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကို အားကောင်းစေကာ ပြည်သူများ၏ လိုအပ်ချက်များကို ပို၍ပြည့်စုံအောင် ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည်ကို တွေ့ရသည်။

၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ အကျိုးဆက်အနေဖြင့်ဘတ်ဂျက်ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများရေးဆွဲရာတွင် ပြည်သူများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု ပိုမိုတိုးတက်လာသည်ဟုဆိုသည်။

လိုအပ်မှုရှိနေသေးသည့် အပိုင်းများ

ဒေသဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများနှင့် ဦးစားပေးဘတ်ဂျက် သတ်မှတ်ခြင်းတို့တွင် ပြည်သူများ၏ ကျယ်ပြန့်စွာ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုမှာ နည်းပါးနေသေးသည်။

လူထုအစည်းအဝေးများ ပုံမှန်ပြုလုပ်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ သတ်မှတ်ထားခြင်းလည်း မရှိဘဲ မြို့ပြနေ ပြည်သူအများစုမှာ မြို့နယ်စည်ပင်နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အလွန်အားနည်းနေသေးသည်။

ကရင်ပြည်နယ်၏ သတင်းအချက်အလက်ရယူနိုင်မှုအခြေအနေ

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးကဲ့သို့ပင် ကရင်ပြည်နယ်တွင်လည်း သတင်းအချက်အလက် ရယူနိုင်မှုအခြေအနေမှာ အခက်အခဲတစ်ခုအနေဖြင့် တည်ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

ကရင်ပြည်နယ်ရှိ သတင်းအချက်အလက် အများစုသည် ဆယ်အိမ်မှူး၊ ရာအိမ်မှူးများမှတစ်ဆင့် အဓိကအားဖြင့်ပျံ့နှံ့သည်။

ကောင်းမွန်သည့် အပိုင်းများ

သမားရိုးကျလမ်းကြောင်းများဖြစ်သော ကျေးရွာ လူကြီးများ၊ ဂုဏ်သရေရှိလူကြီးများ၊ မိတ်ဆွေများ၊ မိသားစုနှင့် ရပ်ကျေးအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများကို အလွယ်ကူဆုံး သတင်းအချက်အလက် လမ်းကြောင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ ရပ်ကျေးအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ အနေဖြင့် ဥပဒေအသစ်နှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းများ ရရှိရန်အတွက် ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ရေဒီယိုသည် အနည်းငယ် အရေးပါသည်။

အစိုးရဌာနများအနေဖြင့် ပြည်သူများနှင့် တွေ့ဆုံပွဲများကို ပိုမိုပြုလုပ်လာခြင်း၊ ပြည်သူများ လက်လှမ်းမီနိုင်သော သတင်းအချက်အလက် ရယူနိုင်သည့်နည်းလမ်းများဖြစ်သည့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ NGO များနှင့် အွန်လိုင်းမီဒီယာများ ပိုမို များပြားလာခြင်းတို့ကြောင့် သတင်းအချက်အလက် ရယူနိုင်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်လာသည်ဟု ဆိုသည်။

လိုအပ်မှုရှိနေသေးသည့် အပိုင်းများ

မြို့နယ်အဆင့်တွင် ဖြစ်ပျက်နေသည့် ကိစ္စရပ်များကို ပြည်သူများ သိရှိနိုင်မှုမှာလည်း အနည်းငယ်သာ ရှိနေသေးသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ တစ်ကြောင်းသွား သမားရိုးကျ ဆက်သွယ်ရေးနည်းစနစ်ဖြစ်သည့် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများသို့ ထို့နောက်မှ တစ်ဆင့် ရပ်ရွာဒေသခံများထံသို့ သတင်းအချက်အလက်များ ဖြန့်ဝေသည့်စနစ်ကြောင့် ဖြစ်နိုင်သည်။ ရပ်ရွာသားများမှ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများထံသို့ သတင်းပေးနိုင်မှုမှာလည်း အကန့်အသတ်ရှိနေသည်။

ကရင်ပြည်နယ်ရှိ ပြည်သူများပူးပေါင်းပါဝင်မှု အခြေအနေ

ကရင်ပြည်နယ်ရှိ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေဖြင့် ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အစိုးရဆုံးဖြတ်ချက်များတွင် ပြည်သူလူထုက တိုက်ရိုက်ပံ့ပိုးပေးပါဝင်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ကောင်းမွန်သည့် အပိုင်းများ

ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအရ စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းတို့တွင် အောက်ခြေ ပြည်သူများ၏ ပါဝင်မှုကို အားပေးထားသည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်သည် ကျေးရွာများမှ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ဖွဲ့စည်းထားသည့် အဖွဲ့များမှ တစ်ဆင့် လုပ်ဆောင်ကြသည်။

UNDP (2014)၏ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ တွေ့ရှိချက်များတွင် ကရင်ပြည်နယ်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများတွင် ပြည်သူများ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု တိုးတက်လာသည်ဟုဆိုသည်။

လိုအပ်မှုရှိနေသေးသည့် အပိုင်းများ

ရပ်ရွာဒေသခံများအားလုံးကို လုံလောက်စွာ ကိုယ်စား မပြုနိုင်သေးပါ။

ဆွေးနွေးပွဲများသည် အသိပေးရုံအတွက်သာ အဓိကထားသည်။

ရပ်ရွာလူထုများကလည်း အစည်းအဝေးများတွင်ပါဝင်ရန် စိတ်ပါဝင်စားမှု အားနည်းနေသေးသည်။

စီမံကိန်းအစည်းအဝေးများနှင့် ဆွေးနွေးပွဲများတွင်လည်း အမျိုးသမီးများ ပါဝင်မှုမှာ အလွန်နည်းသေးကြောင်း တွေ့ရသည်။

နိုင်ငံတကာအတွေ့အကြုံများ

အောက်ဖော်ပြပါ နိုင်ငံတကာအတွေ့အကြုံများမှာ ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးနှင့် ပြည်သူများ၏ နားလည်နိုင်မှုအတွက် ထိရောက်မှုရှိသော စီမံကိန်းများဖြစ်သည်။

တရားမျှတမှုရရှိရေးနှင့် ဥပဒေအသိအမြင်ဖွင့်မှု ဆောင်ရွက်ခြင်း (တိမောလက်စီတီ)

လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အခြေခံနားလည်မှုများ မြင့်တက်လာစေရန်နှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီလမ်းစဉ် ထွန်းကားရေးအတွက် ပြုလုပ်သော စီမံချက်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

အုပ်ချုပ်ရေးတွင် နည်းပညာကို ပေါင်းစပ်အသုံးပြုခြင်း (နာဂါမြို့၊ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ)

ပိုမိုတာဝန်ခံမှုရှိသော၊ အချိန်မဆွဲ ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သော အစိုးရတစ်ရပ်ပေါ်လာစေရန်နှင့် မြို့တော်တာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် အုပ်ချုပ်စီမံမှုပြုလုပ်ရာတွင် ပိုမိုဆန်းသစ်သောနည်းလမ်းများ အသုံးပြုတတ်လာစေရန် ရည်ရွယ်လျက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော စီမံချက်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်း(ဘတ်ဂျက်)

ပွင့်လင်းမြင်သာမှုအားကောင်းအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း (ဘန်ဒေါင်း၊ အင်ဒိုနီးရှား)

အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရဝန်ထမ်းများကို စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းအားဖြင့် အစိုးရအား တာဝန်ခံမှုရှိလာစေရန်နှင့် အစိုးရမှ ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်သူများနှင့် ပြည်သူများအကြား ဘတ်ဂျက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက် ရရှိနိုင်မှုကွာဟမှုကို ဖယ်ထုတ်ရန် ရည်ရွယ်ပြုလုပ်ခဲ့သော စီမံချက်တစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

မီးဘေးနှင့်ရေဘေး သတိပေးနိုးဆော်ရေး စီမံချက် (တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ)

စာတတ်မြောက်နှုန်းနည်းပါးပြီး သတင်းအချက်အလက် ရယူနိုင်မှု အားနည်းသော ထိလွယ်ရှလွယ်သည့် ဒေသများအတွင်း ရေဘေးနှင့် မီးဘေး ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးနှင့် ဆိုင်သော အသိအမြင်ဖွင့် စီမံချက်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

ဖြစ်စဉ်များကို လေ့လာကြည့်မည်ဆိုပါက ပြည်သူများ၏ ဥပဒေနှင့် အစိုးရဆိုင်ရာ အချက်အလက်များနှင့် အလှမ်းဝေးနေမှု ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရာတွင် ပါဝင်လေ့ရှိသည့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက်များမှာ -

- ရေဒီယို၊ ပုံနှိပ် (မဂ္ဂဇင်း၊ လက်စွဲစာအုပ်၊ လက်ကမ်းစာစောင်၊ ကြော်ငြာ)၊ ဝဘ်ဆိုက်၊ ဆန်းသစ်သော ဖျော်ဖြေရေးအစီအစဉ်များနှင့် SMS အပါအဝင် နည်းပညာအမျိုးမျိုး အသုံးပြုပြီး ပြည်သူလူထုအား အသိအမြင် တိုးတက်စေခြင်း
- ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေး နည်းလမ်းများမှတစ်ဆင့် ပြည်သူများ၏ သဘောထားများနှင့် တိုင်ကြားမှုများ လက်ခံဖြေရှင်းပေးကာ အစိုးရ၏ တာဝန်ခံမှုနှင့် အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးမှုတို့ကို တိုးတက်စေခြင်း
- ရပ်ရွာစကားဝိုင်း၊ ကျေးရွာအဆင့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ၊ ရပ်ရွာအဆင့် ကိုယ်စားလှယ်များအတွက် ဆရာဖြစ်သင်တန်းများ ပေးခြင်း၊ အနုပညာဆန်းသစ်ဖျော်ဖြေမှုများ၊ စီမံချက်များ၏ ထိရောက်မှုကို တိုင်းတာရန်အတွက် ပြိုင်ပွဲများပြုလုပ်ခြင်း အစရှိသည့် နည်းလမ်းများ အသုံးပြုကာ ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် ပါဝင်မှု အရှိန်မြှင့်တင်ခြင်း
- လုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်သူများအကြား၊ အကောင်အထည်ဖော်သူများနှင့် ရပ်ရွာလူထုအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို အားပေးခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

အောက်ဖော်ပြပါ နိုင်ငံတကာအတွေ့အကြုံများသည် အစိုးရ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များတွင် ပြည်သူများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကို မြှင့်တင်ရာတွင် ထိရောက်မှုရှိသော စီမံကိန်းများ ဖြစ်ကြသည်။

မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ခြင်း (မာဒါဂါစကာနိုင်ငံ)

ကောင်းမွန်သော အုပ်ချုပ်ရေးတစ်ခု၏ အခြေခံမူများကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် မြေယာဝန်ဆောင်မှုဌာန၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို မြှင့်တင်ပေးရန်၊ အစိုးရမှဆောင်ရွက်ပေး

သည့် မြေယာဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ရယူအသုံးချမှု တိုးတက်လာစေရန်နှင့် ယင်း ဒေသအတွင်း အဓိကကျသည့် အစိုးရဌာနအစုအဖွဲ့များမှ ပေးနေသည့် ဝန်ဆောင်မှု များကို ပြည်သူများကိုယ်တိုင် ပါဝင်လျက် သုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ဝန်ဆောင်မှု အရည်အသွေး မြှင့်တင်ရန် ရည်ရွယ်သည့် စီမံချက်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

**ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲရာတွင် ပြည်သူများကို ပါဝင်စေခြင်း
(Porto Alegre မြို့ ဘရာဇီးနိုင်ငံ)**

အဆင်းရဲဆုံးနှင့် ဖယ်ကြည့်အခံရဆုံး အစုအဖွဲ့များ အပါအဝင် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးမှ ဘတ်ဂျက်ခွဲတမ်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် ၎င်းတို့၏လိုအပ်ချက်များကို ဖော်ပြနိုင်စေရန် တွန်းအားပေးသည့် စီမံချက်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအောက်မှ အမျိုးသမီးများ၏ မြေယာအခွင့်အရေး (နီဂျာနိုင်ငံ)

နီဂျာနိုင်ငံတောင်ပိုင်းတွင် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အမျိုးသမီးများကို စိုက်ပျိုးမြေများမှ ဖယ်ကြည့်သည့်အလေ့အထကို ဖယ်ရှားသည့် စီမံချက်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

ရပ်ရွာစိုရမ်းများမှတစ်ဆင့် ပြည်သူများပါဝင်မှု (မက်ဆီဒိုးနီးယားနိုင်ငံ)

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေရန် ပြည်သူများ၏ပါဝင်မှုကို မြှင့်တင်ပေးသည့် စီမံချက်တစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

ဖော်ပြပါ နိုင်ငံတကာအတွေ့အကြုံများတွင် အသုံးပြုလေ့ရှိသော ပြည်သူ ပူးပေါင်း ပါဝင်မှုဆိုင်ရာ နည်းလမ်းအချို့မှာ-

- အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ၊ ဒေသတွင်းအစည်းအဝေးများ၊ ရပ်ရွာအဆင့် တွေ့ဆုံပွဲ၊ဖိုရမ်နှင့်စုံညီပွဲများနှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာဆွေးနွေးမှုများမှတစ်ဆင့် ပြည်သူလူထုပါဝင်မှုကို တိုးတက်စေခြင်း

- ရပ်ရွာသားများအတွက် ဆရာဖြစ်သင်တန်းများပေးခြင်း၊ ပြည်သူများကို အမြင်ဖွင့်သင်တန်းများပေးခြင်းနှင့် အစိုးရဝန်ထမ်းများကို သင်တန်းပေးခြင်းဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ ပါဝင်ပတ်သက်သူများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို မြှင့်တင်ခြင်း။
- သတင်းအချက်အလက်စင်တာများ၊ အသံလွှင့်ရုံ၊ ပို့စတာ၊ ကြော်ငြာ၊ သင်တန်းနှင့် အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးခြင်း အစီအစဉ်များဖြင့် ပြည်သူလူထု၏ အသိအမြင်ကို မြှင့်တင်ပေးခြင်း။
- အစိုးရ၊ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်နှင့် ရပ်ရွာသားများ၊ ဒေသအာဏာပိုင်များ၊ သတင်းစာဆရာများနှင့် ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တိုးတက်စေခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

ရှေ့ဆက်လုပ်ငန်းစဉ်

ဤလက်စွဲစာအုပ်တွင် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးနှင့် ပြည်သူ့ပူးပေါင်းပါဝင်မှုနှင့် သက်ဆိုင်သော နည်းလမ်းဥပမာအမျိုးမျိုးကို ဖော်ပြထားသည်ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့၏ စီမံကိန်းတွင် ပါဝင်ကြသည့် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့်

- ဒေသအခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီသည့် ဤကဲ့သို့သော စီမံကိန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။
- ကိုယ်ပိုင်အယူအဆများနှင့် အရင်းအမြစ်များကို ၎င်းစီမံကိန်းများတွင် ပေါင်းစပ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။
- အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများတွင် ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသည့် ကိစ္စရပ်များကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန်အတွက် အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။

ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးနှင့် ပြည်သူ့ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန်အတွက် နည်းလမ်းများ

➤ ရေကြီးမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပြည်သူ့လူထုအကြား ပြင်ဆင်မှုအားနည်းခြင်း၊ သတိ နှိုးကြားမှု မရှိခြင်းနှင့် အချက်အလက်များရရှိမှု ခက်ခဲခြင်းတို့သည် ထင်ရှားသည့် စိန်ခေါ်မှုများ အဖြစ် ရှိနေကြောင်းကို အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများတွင် ဖော်ထုတ်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ထို စိန်ခေါ်မှုများကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် တောင်အာဖရိကတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် မီးဘေး၊ ရေဘေး သတိပေးလှုပ်ရှားမှုဥပမာကို အစိုးရ၊ လွှတ်တော်အမတ်နှင့်/သို့မဟုတ် CSDO များသည် ရေကြီးမှု၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သည့် အသိပေးမှုများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

➤ တနင်္သာရီနှင့် ကရင်ပြည်နယ်ရှိ ပြည်သူ့အများစုသည် ဝေးလံသော ကျေးလက်ဒေသများတွင် နေထိုင်ကြသည်ဖြစ်ရာ ရပ်ရွာစည်းဝေးပွဲများ၊ ပုံနှိပ်မီဒီယာနှင့် ရေဒီယိုတို့သည် ကျေးလက်နေသူများထံသို့ သတင်းပေးရန် အသင့်တော်ဆုံးသောနည်းလမ်းများ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပေမည်။ ထိုသို့ဆို၍ အခြားသောနည်းလမ်းများ အသုံးမတည့်ဟု ဆိုလိုခြင်း မဟုတ်ပါ။

➤ Facebook သည် လွှမ်းမိုးမှုအားကောင်းပြီး အစိုးရရော ပြည်သူများကပါ အဓိက အသုံးပြုသည့် သတင်းပြန့်ကြားရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး လမ်းကြောင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အစိုးရနှစ်ရပ်လုံးသည် ဝတ်ဆိုင်မှုများလွှင့်တင်ထားကြသည်။ အဆိုပါဝတ်ဆိုင်မှုများတွင် ပြည်သူများ နားလည်လွယ်သည့် အသုံးအနှုန်းဖြင့် ရေးသားထားသည့် ဥပဒေများနှင့် စည်းကမ်းများ၊ ဆက်သွယ်ရမည့် တာဝန်ရှိသူများနှင့် ၎င်းတို့၏တာဝန်ချိန်များ၊ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များနှင့် နှစ်ပတ်လည်ဘတ်ဂျက်များ၊ ရရှိနိုင်သည့် ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် ၎င်းတို့အားအသုံးချပုံများကို ထပ်တိုးဖော်ပြနိုင်ပါက ယခုထက်ပို၍ အသုံးတည့်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

➤ ကရင်နှင့် တနင်္သာရီရှိ ကျေးရွာအများစုတွင် ဘုန်းတော်ကြီးများနှင့် အခြားသော ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များသည် သြဇာရှိသူများဖြစ်ကြသည်။ နိုင်ငံတကာ အတွေ့အကြုံများကိုယူပြီး ကရင်နှင့် တနင်္သာရီတွင် ဘုန်းတော်ကြီးများနှင့် ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များကို မြေယာကိစ္စဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ဖြန့်ဝေခြင်း၊ ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်များကို တိုက်တွန်းရာတွင် ပါဝင်စေခြင်းနှင့် ပြည်သူ့လူထု၏ အသိအမြင်များ တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပါဝင်စေခြင်းဖြင့် ရလဒ်ကောင်းများ ဖန်တီးစေနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

စိန်ခေါ်မှုများ

ဘဏ္ဍာရေးနှင့် လူသားအရင်းအမြစ်ဆိုင်ရာ ပြဿနာများရှိနိုင်ပါသည်။ ထိုပြဿနာကို ပထမဆုံးအဆင့်အနေဖြင့် ဖြေရှင်းရန်မှာ အစိုးရမှ ယင်းကဲ့သို့သော စီမံချက်များကို စမ်းသပ်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် စိတ်ဆန္ဒပြင်းပူသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပြုလုပ်ရန်ဖြစ်သည်။ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းက ပို၍ ဖြစ်နိုင်ချေရှိပါသည်။ နိုင်ငံတကာတွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်များကို လေ့လာကြည့်ပါက အချို့သောစီမံချက်များကို အစိုးရက အပြည့်အဝ တာဝန်ယူဖော်ဆောင်ပြီး အချို့ကို CSO နှင့် INGO များက အစိုးရနှင့်ပူးပေါင်းကာ အကောင်အထည်ဖော်ပြီး ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုများရှိသည်ကို တွေ့နိုင်သည်။

ပါဝင်ပတ်သက်သည့် အစုအဖွဲ့များအကြား အလွန်အားကောင်းသည့် ပူးပေါင်းပါဝင်မှုများလိုအပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ စီမံချက်စတင်ခြင်းမပြုမီနှင့်အကောင်အထည်ဖော်မီ အစုအဖွဲ့များအကြားတွင် မဟာဗျူဟာကျသည့် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာယုံကြည်မှုကို ပထမဆုံး တည်ဆောက်ထားရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကရင်နှင့် တနင်္သာရီဒေသတွင် သက်ဆိုင်ရာ အစုအဖွဲ့များနှင့် ညှိနှိုင်းမှုများပြုလုပ်ရာတွင် အခက်အခဲများ ရှိနိုင်သော်လည်း စီမံချက်အမှန်တကယ်အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်သည် အစုအဖွဲ့များအကြား အပြုသဘောဆောင်သည့် ဆက်ဆံရေးများကို ဖန်တီးပေးနိုင်မည်ဖြစ်ကာ နောင်တွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်သည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ပေါ်ပေါက်စေမည်ဖြစ်သည်။

Another Development Policy Think-Tank

အမှတ် ၆၂ ၅လွှာ၊ ညောင်တုန်းလမ်း၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။ ဖုန်း - ၀၉ ၂၆၄ ၈၈၃ ၄၂၁
အီးမေးလ် - anotherdevelopment.office@gmail.com
website - www.anotherdevelopment.org

ရှေ့ဆက်လုပ်ငန်းစဉ်များ

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်သူများ၏ အပြောင်းအလဲများပြုလုပ်ရန်၊ အယူအဆများမျှဝေရန်၊ မေးခွန်းမေးခြင်းနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း ပြုလုပ်ရန်အတွက် စိတ်အားထက်သန်မှုနှင့် စိတ်ပါဝင်စားမှုများကို မြင်တွေ့ရသည်မှာ အလွန်စိတ်အားတက်ဖွယ်ရာ ဖြစ်ပါသည်။

လက်ရှိ အရင်းအမြစ်များဖြစ်သော လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်၊ လူမှုအခြေအနေ၊ အစုအဖွဲ့များ သို့မဟုတ် အခြေခံအဆောက်အအုံ ကဲ့သို့သော အရင်းအမြစ်များကို ကြည့်လျှင် ကရင်နှင့် တနင်္သာရီဒေသတွင် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေး၊ အချင်းချင်းနားလည်မှုနှင့် ပြည်သူများ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကို တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အလားအလာကောင်းများရှိနေသည်ကို တွေ့ရပေမည်။

AD အနေဖြင့် ကရင်နှင့် တနင်္သာရီဒေသများတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြသည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အစိုးရဝန်ထမ်းများနှင့် CSO များကို ယခုစာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသည့် အကျိုးပြုစီမံချက်များအတိုင်း အတုယူ၊ ဖော်ဆောင်၊ စမ်းသပ်၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းများပြုလုပ်ကာ ရပ်ရွာများအတွက် အပြုသဘောဆောင်သော အပြောင်းအလဲများ ဖန်တီးကြရန် တိုက်တွန်းလိုက်ပါသည်။ ■

ဤလက်စွဲစာအုပ်သည် ကရင်ပြည်နယ်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ အစိုးရဝန်ထမ်းများ၊ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများမှ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ဖော်ထုတ်ထားသော အရည်အသွေး ဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များနှင့် ကြုံတွေ့နေရသောကိစ္စရပ်များကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေရန် Another Development က အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသောစီမံကိန်း၏ ရလဒ်ဖြစ်သည်။

ဤလက်စွဲစာအုပ်ကို ကရင်ပြည်နယ်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင်ပြုလုပ်ခဲ့သော အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ အတွင်း အစိုးရဝန်ထမ်းများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများမှ မျှဝေဖော်ထုတ် ထားသော အတွေးအမြင်များ၊ လိုအပ်ချက်များနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသောကိစ္စရပ်များအပေါ် အခြေခံထားပါသည်။

Another Development Policy Think-Tank

အမှတ် ၆၂၊ ၅လွှာ၊ ညောင်တုန်းလမ်း၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကင်းတိုင်းဒေသကြီး။

ဖုန်း - ၀၉ ၂၆၄ ၈၈၃ ၄၂၁

အီးမေးလ် - anotherdevelopment.office@gmail.com

website - www.anotherdevelopment.org

